

FINTICKÁ MOZAIKA

DECEMBER 2024

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE: *V týchto dňoch Vám bude spolu s touto Mozaikou doručený harmonogram vývozu komunálneho a separovaného odpadu pre rok 2025. Obecný úrad oznamuje občanom obce, že daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad na rok 2025 bude možné zaplatiť po 1.3.2025.*

Poplatok za odpad je/35,00 Eur za osobu/ročne alebo 0,0958 EUR osoba/deň/.

Dane z nehnuteľnosti sú približne v rovnakej výške, došlo tam len k miernym úpravám.

Všetky zmeny ohľadne vlastníctva nehnuteľnosti v stave k 31.12.2024 oznámte obci do konca januára 2025 (podajte daňové priznanie, s vypísaním Vám pomôžu na obecnom úrade).

Daň za psa je v čiastke 10,00 Eur. Obec v záujme ochrany psov a hlavne širokej verejnosti bude prevádzkovať dobrovoľnú evidenciu psov prihlásených v obci, obsahujúcu údaje o plemene psa, fotky psa, meno psa, meno, priezvisko a telefonický kontakt na majiteľa psa.

Na stránke obce máte k stiahnutiu aplikáciu priamo do mobilu, dostanete tak priamo upozornenia, aby Vám žiadna informácia zo stránky obce neunikla.

Milé Fintičanky, Fintičania, ctení spoluobčania, priatelia

Nesmierne si vážim, že mám tú česť Vás osloviť aj papierovou formou, nie všetci totiž používajú internet, sociálne siete, a tešia sa na túto formu informovania o živote v obci.

Nebol to ľahký rok a nasledujúci nebude o nič ľahší. Kiežby by nás všetkých naučil byť tolerantnejší, pokojnejší a veci zvládať s nadhľadom. Dennodenne sme to my, ktorí, ovplyvňujeme, akým smerom sa uberie rozhovor či jednanie. Sme ľudskí, prajní, priateľskí a otvorení? Doba skutočne nie je ľahká, no skúsme pozitívne ovplyvniť to, čo z našej úrovne dokážeme. A to je napríklad pocit, aký si ľudia vďaka nám odnesú domov a pretavia ho možno

aj sami do svojho ďalšieho správania a konania. Nemusíme byť kamaráti, ale buďme k sebe slušní, počúvajte sa. Snažím sa každému zdvihnúť telefón, s každým slušne rozprávať. Ono to väčšinou funguje. Nejde vyhovieť každému, vždy treba brať do úvahy záujem obce, väčšiny obyvateľov a hlavne finančné možnosti obce. Vo všetkom tom množstve obsahu a informácií musíme v dnešnej dobe pozorne hľadať to, čo je skutočne dôležité a prioritné. Každý si myslí, že práve ten jeho problém je ten najväčší a najťažší na svete. No ono sa len stačí pozorne obhliadnuť okolo seba a vráti Vás to do reality, a rýchlo zistíte, že to nie až také zlé.

Celkovo z pohľadu samospráv prežívame doteraz najťažšie roky. Príjmy samospráv stagnujú alebo sú dokonca oproti predchádzajúcim obdobiam nižšie, výdavky a Inflácia naopak z roka na rok vyššie. Pri tom všetkom ma obec na rozdiel od centrálnej vlády povinnosť hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom. Preto sme museli robiť všetky možné opatrenia a hľadať riešenia aspoň na zachovanie doterajších služieb pre obyvateľov. V správach budete isto v priebehu roku počúvať o obrovských problémoch obcí a miest. Aj v roku 2025, očakávame, že si budeme nútení uťahovať opasky v krajoch, mestách, obciach a napokon, bohužiaľ, dopadne to i na samotné rodiny. Ja však verím, že sa nám podarí správne si určiť tie najvýznamnejšie priority. Nič nie je zadarmo! O tom, čo je prioritou rozhoduje zvolený starosta a poslanci, lebo im ste vo voľbách zverili moc o tom za Vás rozhodovať. Pri každom jednom ťažkom rozhodnutí, ktoré robíme a ktoré nás ako obec v najbližšej dobe čakajú, máme spolu s kolegami poslancami na zreteli dôveru, ktorú ste nám vyjadrili počas komunálnych volieb. Tá je pre nás kompasom pri hľadaní kompromisov a riešení v náročných situáciách v prospech našej obce. Možnosti a problematiku máme dôkladne rozdebatované, vidíme do čísel, preto aj tie neľahké a nepopulárne rozhodnutia sú tak väčšinou jednomyselné. Máme šťastie, že u nás orgány obce - starosta a obecné zastupiteľstvo ťaháme za spoločný povraz, vytvoril sa pokoj v obci, ako hlavný predpoklad pre serióznu prácu.

Milí priatelia! Rok 2025 bude určite zaujímavý, plný výziev a prekvapení, no ja nepochybujem, že ich spoločne opäť zvládneme. Dovoľte mi na záver vysloviť veľké poďakovanie smerom k Vám, obyvateľom našej obce, ktorí sa tiež mnohými spôsobmi podieľate na jeho rozvoji. Ďakujem tiež všetkým kolegom na úrade i v organizáciách, ktoré zriaďujeme, ako aj členom poslaneckého zboru obce. Vďaka patrí všetkým, ktorí participujú na dianí v obci, starajú sa o jej rozvoj, čistotu, bezpečnosť, bdejú nad skôr narodenými alebo, naopak, formujú nadchádzajúce generácie. Úprimne Vám všetkým prajem pokojný a požehnaný rok 2025! Nech je rokom splnených prianí, prekvapení, príjemných udalostí a šťastných chvíľ, ale aj časom ľudskej spolupatričnosti, slušnosti či vzájomnej tolerancie a empatie.

Martin Gmitro

Starosta obce

Zo života obce

• **Hospodárenie obce**

Je dôležité naďalej rozumne spravovať obecný majetok tak, aby bol zabezpečený rast jeho hodnoty, stabilita obecných financií. Obec splatila všetky úvery a pôžičky. **Dlh obce je momentálne 0 EUR**, čo dáva obci možnosti rozvoja do budúcnosti. Nebránime sa ani zmysluplnému úveru, ktorý vyrieši nejakú spoluúčasť k projektu, alebo pomôže čo najväčšiemu počtu ľudí, ale nie tak, že rozháda alebo vnesie hnev do obce. Rozhodnutie zobrať úver, v akej výške, na aký účel, na akú dobu a za akých podmienok je na rozpočtovo zodpovednom rozhodnutí orgánov obce - starostu obce, obecného zastupiteľstva a stanoviska hlavného kontrolóra, ktorý k tomu dáva obligatórne stanovisko. Nemôže to byť vyvolané nátlakom ľudí bez akejkoľvek zodpovednosti, a už vôbec sa k tomu nemajú vyjadrovať ľudia bez trvalého pobytu. Obyvatelia obce by si však mali uvedomiť, že dedina je v prvom rade ich životný priestor a rozpočet samosprávy je ich spoločná peňaženka. Koľko do nej vložia, také služby môžu očakávať. Keď nám dnes doma chýbajú peniaze, tak sa uskromníme. Keď do niečoho investujeme, niekde inde nám môže chýbať. Keď na niečo nemám, tak si to nekúpim. Keď mám neomietnutý dom, nemám chodníky okolo domu, plot, lebo nemám finančné prostriedky, nemusí ich mať ani obec. Rýchlo sme vyrástli, prevzali na seba namiesto vlastníkov pozemkov, ktorí ich predávali, bremeno výstavby ciest i sietí, máme tak

pred sebou veľký infraštruktúrny dlh. Nemajte však nereálne očakávania, nečakajte zázraky. Žiadna obec ani mesto u nás to nedokáže rýchlo. Obce v okolí nedávajú do vytvárania podmienok pre IBV ani cent. Všade to robia developeri, ktorým však za to zaplatíte, či občianske združenia z vlastníkov domov za týmto účelom založené, ktorí sa na siete, osvetlenie, cestu postupne skladajú z vlastných prostriedkov.

Kvalitný život sa skladá z množstva detailov, ktoré možno na prvý pohľad nevyzerajú bombasticky. Keď však nefungujú, cíti to každý na vlastnej koži. Ciele a predstavy máme častokrát rovnaké, rovnako vieme aj pomenovať problém, len znalosť procesov, problematiky obecnej samosprávy, východiskovú situáciu a možnosti obce nepoznáme rovnako a miera našej zodpovednosti je diametrálne odlišná. Nie všetko je možné urobiť a splniť hneď. Vždy je to otázka hlavne financií, ktoré máte k dispozícii, otázka priorit a v konečnom dôsledku hlavne o zodpovednosti volených funkcionárov k svojej obci, k ľuďom v nej a k jej budúcnosti. Verím, že ľudia chodia s otvorenými očami a vidia, že v uplynulom roku sa popri bežnej prevádzke a správe obce došlo aj k oprave plota pri vstupe do obce, dobudovania chodníka k ihrisku, oprave ciest po výstavbe kanalizácie, vybudovaniu terasy a úprave okolia pri reštaurácii, oprave mosta na Cintorínskej, vybudovanie verejného osvetlenia na nových uliciach, vybudovaniu ďalších chodníkov a oprave brány na cintoríne, dobudovaní chodníkov na nádvorí kaštiľa a ku škole, úprave ciest v novej časti, vyčisteniu potoka, realizovali sa vodozádržné opatrenia pri cestách v sadoch a množstva iných vecí. (mg)

• Územný plán

V súvislosti so zmenou legislatívy, vznikom nových špecializovaných stavebných úradov obec prechádza aj zmenou územného plánu. Súčasne platný ešte z roku 2006 už nevyhovuje požiadavkám v oblasti regulácie, normatívov a plánovania. Nejdeme však bezhlavo rozširovať obec, skôr chceme pozarovnávať oblasti, dať miestnym obyvateľom možnosti, vytvoriť koridory na cesty, chodníky, cyklocestičky, verejnoprospešné stavby. Obec už nebude vyvíjať aktivity, robiť inžiniersku činnosť a financovať to. Necháme starosti s novými cestami a sieťami vlastníkom, developerom, realitným maklérom. Obyvatelia mali možnosť pripomenkovať koncept a odborne spôsobilá osoba poverená obstarávateľom a zhotoviteľ zverejnia začiatkom roka návrh, ktorí ešte budete môcť pripomenkovať kým ho bude schvaľovať obecné zastupiteľstvo. Následne musí prejsť ešte digitalizáciou podľa najnovších predpisov. (mg)

• Splašková kanalizácia

V tomto roku sa po problémoch skolaudovala a dala do užívania 1.etapa výstavby splaškovej kanalizácie. Konečne máme kanál v obci. Jedná sa o 5 km kanalizácie, časť od ihriska do Prešova je tlaková, časť v obci je gravitačná. Tiež sa zrealizovalo 150 ks prípojok k rodinným domom, sfunkčnili sa tiež ulice Na Odálke, Pri kaštieli, Hrušková ulica, časť Kanašskej v novej časti. Asi 50 domácnosti sa už napojilo, od zvyšných to budeme požadovať. Ak sa im nebude chcieť, budú nám musieť v súlade s predpismi vydokladovať vývoz a zneškodnenie odpadov zo žumpy 2 roky späť. Každý kto má pri dome kanalizáciu sa jednoducho musí napojiť, niet iné riešenie...

Po dohode s vedením vodárni sa podarilo v závere roka na ich náklady zrealizovať nový **vodovod aj kanalizáciu** spolu s prečerpávacou stanicou hlavnej trasy v miestnej časti **Gribovec**, a aj obyvatelia tejto časti obce tak budú môcť napájať svoje domy.

Áká bude ďalšia etapa? Úprimne neviem. Neexistuje ďalšie etapovanie pre neschopnosť centrálnych vlád riešiť reálne potreby ľudí. Je záväzkom štátu, ktoré sme prijali pri vstupe do Európskej únie v Zmluve o prístupí, a to odkanalizovať všetky aglomerácie nad 2000 obyvateľov do roku 2015. Teraz v decembri Európska komisia (EK) postúpila Slovensko na

Súdny dvor Európskej únie (EÚ), pretože krajina ani po 10-ročnom omeškaní v plnej miere nespĺnila povinnosti týkajúce sa zberu a čistenia komunálnych odpadových vôd, ako to stanovuje smernica o čistení komunálnych odpadových vôd (smernica Rady 91/271/EHS). Slovensko tak okrem toho, že už doteraz prišlo o nevyčerpaných 430 miliónov eur z eurofondov, bude platiť ešte aj vysoké pokuty.

Obec Fintice ma v súčasnosti 2 554 obyvateľov s trvalým pobytom, s ročným prírastkom viac ako 100 obyvateľov, asi 200 neprihlásených obyvateľov, ktorí tu reálne žijú a ďalších obyvateľov s prechodným pobytom, a tiež zariadenia, ktoré navštevujú aj obyvatelia iných obcí. Napriek neustále rastúcemu počtu obyvateľov obec Fintice nemá možnosť sa uchádzať o prostriedky zo zverejnených výziev Slovensko 2021-27, napriek požiadavkám smernice, pretože za oprávnené subjekty na podanie žiadosti sú považované len obce z uzavretého zoznamu obcí aglomerácii nad 2 000 EO vytvoreného ministerstvom životného prostredia v prílohe výziev, ktorý sa od roku 2007 neaktualizuje. Pričom zoznam sa mal **každé dva roky podľa potreby upravovať a predkladať jeho aktualizované znenie Európskej komisii**. Naša obec tak nie je medzi Oprávnenými aglomeráciami pre jednotlivé typy akcií/hlavné aktivity projektu, ktoré sú vymedzené v prílohách č. 7, 8 a 9 už vyhlásených výziev. **Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku nám v apríli 2024 oznámilo, že Slovenská republika od roku 2007 zoznam aglomerácii 2000EO neaktualizovala a neposkytuje jej ani obciam pravdivé informácie**. Zároveň na druhej strane je dnes obec príliš veľká, aby sa mohla úspešne uchádzať o obmedzené, vnútroštátne prostriedky z Environmentálneho fondu. Envirofond má byť zdrojom financovania hlavne pre menšie sídla.

Je ťažké potom vysvetliť obyvateľom, ktorí sú dennodenne masírovaní politikmi a médiami možnosťou čerpania eurofondov, že sme v patovej situácii, nie sme ani obcou s prítomnosťou marginalizovaných skupín a tak vlastne momentálne ani len nemáme žiadnu možnosť sa uchádzať o prostriedky z eurofondov a riešiť namiesto centrálnej vlády kanalizáciu a vodovod pre svojich obyvateľov. A potom v roku 2026 nám budú oznamované správy, že nevieme čerpať eurofondy, sme nepripravení a Slovenskej republike prepadnú ďalšie prostriedky z únie. I keď je to v konečnom dôsledku zodpovednosť a záväzok štátu. Vypisujeme listy na ministerstvá, lobujeme, snažíme sa o riešenie. Vec sa určite časom pohne správnym smerom, len otázkou zostáva kedy... (mg)

- **Prístavba základnej školy a zateplenie telocvične**

V roku 2024 sa nám podarilo dostavať, skolaudovať, uviesť do prevádzky a odovzdať základnej škole nové učebne s výborným vybavením pre 46 žiakov, zatepliť a zrekonštruovať priestory telocvične, vybudovať prepojenie telocvične spojovacou chodbou zo školou

a sociálne zariadenie pre žiakov ZŠ. V školskej záhrade na ihriskách je pre deti free wifi (wifi4you) (mg)

- **Materská škola**

V júni sme začali výstavbu novej materskej školy. Do konca roka sa nám podarilo postaviť a dostať pod strechu hrubú stavbu, tak aby mohli vnútri prebiehať aj v zime stavebné práce. Popri tom sme museli ešte zrealizovať prekládku plynu a vodovodu, ktoré išli stredom pozemku. Cieľom je ukončiť stavebnú časť do konca mája. Následne nás čaká zabezpečiť vybavenie škôlky, kuchyne, jedálne. V letných mesiacoch stavbu skolaudovať, získať povolenie hygienikov s prevádzkou, zaradiť novostavbu do siete škôl na ministerstve tak, aby sme 1.9.2025 otvorili pre naše deti a učiteľky po rokoch fungovania v kaštieli luxusné prostredie. Zatiaľ schválená kapacita je 88 detí. K výbave patria veľké triedy, spálne, kuchyňa, jedáleň, sociálne zariadenia a ostatné sociálno- ekonomické miestnosti. Dobudujeme tam aj detské ihrisko s detskými a športovými prvkami. Dúfame, že všetko pôjde hladko, nebudú problémy s financovaním, naše plány sa naplnia a stretneme sa v septembri pri jej otvorení. (mg)

- **Obecná Reštaurácia Čierny kôň**

Na základe požiadaviek obyvateľov sme išli do rizika v zlej dobe a na seba prevzali pod obecnou spoločnosťou prevádzkovanie reštaurácie a kultúrno-spoločenskej miestnosti. Máme za sebou prvý rok prevádzky. V súčasnosti je veľmi ťažké otvárať a prevádzkovať gastro-podnik. Je pravdou, že sme očakávali väčší lokálpatriotizmus miestnych, a keďže sa dožadovali otvorenia, tak sme si mysleli, že sa viac budú využívať jeho služby, využívať možnosti stravovania, viac sa podporí obecný podnik, aby sa udržal. Denne poskytujeme 2 polievky a 3 jedlá v rámci denného menu, o 1/3 zvýhodnenú, dotovanú cenu pre dôchodcov. Prevádzka sa nateraz dokáže užiť, ale naše ciele sú, aby okrem plnenia záväzkov voči obci, kvalitného poskytovania služieb obyvateľom obce a návštevníkom, v nasledujúcich obdobiach priniesla investície do majetku a zisk, nakoľko na to bola zriadená, aby jej fungovanie bolo pre obec prínosom. Preto sme spolu s poslancami rozhodli, **aby zisk a peniaze zostávali v obci**, že od nového roku **poskytovanie stravy a cateringu** v prenajatých obecných priestoroch na odplatných akciách bude zabezpečovať obchodná spoločnosť obce Fintice : **FINTAS s.r.o.**, IČO 44563299 a **správu priestorov** (Sýpka, Erbová sála a Kultúrno-spoločenská miestnosť) ma v úlohách **Obecné kultúrne stredisko**. Inak povedané všetky priestory a podmienky prenájmu si najprv dohadujete s riaditeľom Mgr. Gabrielom Trusom a ten Vás následne spoji s prevádzkarom - Marián Pribiš ohľadne stravy. Je to možno nepopulárne opatrenie, obmedzuje Vás to vo výbere, ale záujem a prosperita obce sú prvoradá. Máme priamy vplyv na činnosť podniku, konateľom je zástupca starostu, najvyšším orgánom spoločnosti s pôsobnosťou valného zhromaždenia starosta, podlieha kontrolnej činnosti kontrolóra a poslancov. Plus každý návštevník je sám o sebe kontrolou. Nedá sa vyhovieť úplne každému, ale spokojnosť väčšiny obyvateľov je pre nás to najdôležitejšie a spätná väzba, čo sa Vám nepáči, čo je potrebné vylepšiť je pre nás dôležitá a žiadúca. Už koncom januára pre Vás máme prekvapenie... (mg)

- **Mestská hromadná doprava na rok 2024 - linka číslo 21**

Za dopravu, presnejšie predpokladané straty linky vo verejnom záujme zaplatíme zálohovo mesačne mestskému dopravnému podniku z obecného rozpočtu v roku 2025 sumu

147 108 EUR. To je cena za to, že popri Vašich zvýšených platbách za lístky, tu máme linku MHD. Ako záchranu pred neustále navyšovanými finančnými požiadavkami dopravného podniku na obec vidíme projekt kraja- IDS. Cieľovým stavom integrovaného dopravného systému (IDS) na východnom Slovensku je moderný zákaznícky atraktívny systém verejnej dopravy, pozostávajúci zo všetkých druhov verejnej dopravy (vlaky, autobusy, MHD), zahrňujúci celé územie Prešovského a Košického samosprávneho kraja a umožňujúci cestovanie na jeden cestovný doklad (jednorazový alebo časový predplatný) bez ohľadu na prestupy či použité druhy dopravy, pri jednotných prepravných a tarifných podmienkach a vzájomne zosúladených cestovných poriadkoch. Veríme, že dopravný podnik bude dotlačený k spolupráci, bude sa tam hospodáriť hospodárne a efektívne a obci, tým, že už nebude musieť dotovať dopravu, sa hlavne uvoľní na investície obce každoročne obrovský balík peňazí. (mg)

ZMENA TARIFY MHD V PREŠOVE

S ÚČINNOSŤOU OD 1.1.2025 SA MENIA CENY CESTOVNÝCH LÍSTKOV V CELEJ SIETI MHD PREŠOV

O Z N A M U J E M E cestujúcej verejnosti, že od **1.1.2025** sa menia ceny cestovných lístkov v celej sieti MHD (I. tarifné pásmo a II. tarifné pásmo).

Cestovný lístok na jednu cestu (JCL)			Predplatný cestovný lístok (PCL)		
Druh JCL s časovou platnosťou	obyčajný EUR	zľavnený EUR	Druh PCL s časovou platnosťou	I. tarifné pásmo EUR	celosieťový EUR
20 minút – pre I. tarifné pásmo	1,00	0,50	OBYČAJNÝ:		
20 minút – pre celú sieť MHD	1,10	0,70	24 - hodinový	5,00	5,50
60 minút – pre I. tarifné pásmo	1,20	0,60	7 - dňový	19,00	21,00
60 minút – pre celú sieť MHD	1,30	0,80	mesačný	32,00	36,00
SMS CL – zaslaním na číslo 1144 (s obsahom SMS: pismo)	1,50	-	3 - mesačný	75,00	87,00
60 minút – pre I. tarifné pásmo			ročný	219,00	270,00
SMS CL – zaslaním na číslo 1144 (s obsahom SMS: 2)	1,60	-	3 - mesačný znižovaný	65,00	-
60 minút – pre celú sieť MHD			ročný - znižovaný	198,00	-
prepravné za psa, batožinu	1,00	-	ZĽAVNENÝ:		
			mesačný	19,00	22,00
			3 - mesačný	49,00	55,00
			3 - mesačný znižovaný	39,00	-
			mesačný (osobitne zľavnený)	5,00	-
			3 - mesačný (osobitne zľavnený)	10,00	-
			ročný (osobitne zľavnený)	20,00	-
			ročný polit. väzni a veteráni	1,00	-
			3 - mesačný Evidenčný 18	1,00	-
			ročný Evidenčný 18	1,00	-
			ročný Evidenčný senior	1,00	-

Nový druh jednorazového cestovného lístka (ďalej len „JCL“):

- 20 minútový JCL s časom platnosti 20 minút pre I. tarifné pásmo
- 20 minútový JCL s časom platnosti 20 minút pre II. tarifné pásmo
- čas platnosti SMS cestovného lístka sa predlžuje z 30 minút na 60 minút

Od 1.1.2025 dochádza k zrušeniu JCL:

- 10 minútový JCL s časom platnosti 10 minút pre I. tarifné pásmo
- 10 minútový JCL s časom platnosti 10 minút pre II. tarifné pásmo
- 30 minútový JCL s časom platnosti 30 minút pre I. tarifné pásmo
- 30 minútový JCL s časom platnosti 30 minút pre II. tarifné pásmo
- 30 minútový JCL - doplnkový predaj u vodiča MHD
- platnosť JCL s časovým obmedzením „platí 30 minút od označenia“, ktorý sa v sobotu, v nedeľu a vo sviatok predlžoval na 45 minút a JCL s časovým obmedzením „platí 60 minút od označenia“, ktorý sa v sobotu, v nedeľu a vo sviatok predlžoval na 90 minút

Výmena nespotrebovaných JCL s platnosťou do 31.12.2024:

JCL platné do 31.12.2024 v celej sieti MHD v Prešove sa vymieňajú v predajniach dopravcu kus za kus (v rámci rovnakého tarifného pásma) s doplatkom v hotovosti. Vymieňajú sa JCL len nepoškodené, neoznačené, neupravované, nešpinavé.

Termín ukončenia výmeny cestovných lístkov je do 31.3.2025.

Blížšie podmienky predaja a použitia cestovných lístkov, rozsah poskytovania zliav, podmienky nároku na prepravu a hranice prvého a druhého tarifného pásma budú uvedené v aktualizovanom Prepravnom poriadku MHD v Prešove a v Tarife MHD v Prešove.

Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť
Bardejovská 7
080 06 Ľubotice

www.dpmp.sk
051 77 317 03

www.facebook.com/dpmpo

- **Cesty**

Cesty sú teraz asi najväčšou starosťou. Tak ako som pred rokom v mozaike predpokladal počas štvorročnej výstavby nás po pravde čakajú ťažké časy. Zahustila sa nám doprava v obci aj smerom do Prešova, ničí sa cesta, chodníky a priekopy. Tiež musíme rátať so sprievodnými javmi veľkej stavby, ako je hluk, prach, veľký počet nákladných aut a mechanizmov, veľa a všade blato, rôzne obmedzenia a pod. Plne sa stotožňujem s Vašimi požiadavkami a sťažnosťami, že cesta, chodníky, priekopy v dotknutej časti nie sú zhotoviteľom rýchlostnej cesty čistené technicky správne, dostatočne a požadovanej kvalite a periodicite. Vlastníkom cesty III/3431 je Prešovský samosprávny kraj. Správcom je Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, ktorá ma rozhodujúce slovo vo všetkých otázkach ohľadne hlavnej cesty v našej obci, kontroly, monitorovania, zodpovednosti za škodu, údržby, sankcii, a pod.. Obec opakovane vyzýva správcu cesty, cestný správny orgán, investora, zhotoviteľa a príslušný dopravný inšpektorát o vykonanie opatrení na problémových úsekoch cesty III. triedy číslo 3431 v obci Fintice, doplnenie dopravného značenia a elimináciu rizikových situácií ohrozujúcich obyvateľov obce a bezpečnosť cestnej premávky. Opakovane vyvoláva koordinačné stretnutie medzi všetkými zainteresovanými stranami. Mám z toho však zmiešané pocity, nevidím žiadne reálne posuny k lepšiemu ba práve naopak...."všetko uznávajú, len to nemá kto urobiť a zafinancovať a potom vidím, že sa chvália opravenými cestami do „Tramtárie“, kde ešte ani nákladne auto snád' nevideli" V súčasnosti prebieha výstavba medzi zastavanými územiami našej obce rýchlostnej cesty R4, ktorá dlhodobo neriešené problémy znásobila a situácia po začatí intenzívnej výstavby a mnohonásobnom zahutnení dopravy je pre obyvateľov obce neúnosná a nebezpečná, asi najhoršia v kraji. Sme doslova "mučeníkmi". Pojem „spoločenská zodpovednosť podnikov“ (ang. Corporate social responsibility - CSR) je pre naše firmy neznámy. Niečo, v zmysle komplikujeme Vám život, zhoršujeme prostredie, zarábame tu, preto Vás odškodníme novým chodníkom a pod. O tom môžeme zatiaľ iba snívať. Som si istý, že ľudia odborne zdatní a s praxou pri preskúvaní nájdu viac možností a vylepšení, aby život obyvateľov tejto obce neprávom a neprímerane sužovanej dopravou, negatívne ovplyvnený výstavbou rýchlostnej cesty R4, navázaním násypovej hliny z novej nemocnice a činnosťou kameňolomov bol znesiteľnejší a bezpečnejší, len ich je potrebné rozhýbať. Nevylučujem ani blokovanie cesty, ako prejav občianskej nespokojnosti.

Nestačí sa sťažovať len telefonicky starostovi či na facebooku, Vaše sťažnosti spolu s fotkami preposielajte Národnej diaľničnej spoločnosti - otazka@ndsas.sk, predsedovi PSK predseda@psk.sk, ľuďom od správcu cesty - riaditel@sucpsk.sk, cestnému orgánu okresnému úradu, odbor dopravy, či policajtom – dopravný inšpektorát. Čím viac ľudí bude na to upozorňovať, tým väčšia šanca, že sa niečo pozitívne pohne... (mg)

• Kvalita života

Napriek mnohým problémom, ktorými si táto obec prešla, napriek nedostatkom a ťažkostiam a množstvu roboty, ktorej je pred nami nie je žiaden dôvod na sebaľútosť. Myslím si, že dnes už naši obyvatelia, alebo aspoň väčšina z nich sa hrdo hlási k Finticiam, sme pyšní na svoju obec. Keď sa pozriem späť, čo všetko sme za posledné roky dokázali, kde sme boli a kde sme dnes, tak poviem úprimne, cítim veľkú radosť. Cítim rešpekt k tejto obci u kolegov starostov. Ľudia prichádzajúci do našej obce, oceňujú zmeny a sú doslova očarení našou dedinou. Prekrásna príroda, okolie a situovanie obce. Napriek infraštruktúrnym problémom, problémom s výstavbou R4, činnosťou kameňolomov je napriek tomu stále obrovský záujem o výstavbu a bývanie u nás. Aby som nehovoril len o svojich dojmach - **Najvyšší kontrolný úrad (NKÚ) na svojom webe zverejnil interaktívnu mapu spolu s rebríčkom, ktorý hovorí o kvalite života v slovenských mestách a obciach na základe vybraných ukazovateľov (<http://mumap.nkusr.sk/>).** Hodnotenie kvality života zahŕňa viacero faktorov, ktoré ovplyvňujú každodenné fungovanie obyvateľov Slovenska. Aplikácia umožňuje porovnávať obce na základe rôznych oblastí, ako je demografia, nezamestnanosť, ekonomická aktivita, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, bezpečnosť, stupeň ohrozenia extrémnym počasím, účasť na voľbách či sociálna starostlivosť, kultúra a pod. Mix ukazovateľov, ako sú bezpečnosť, vzdialenosť od školy, kultúrneho zariadenia či skládky alebo záujem o veci verejné, dávajú obyvateľom obraz o tom, na akej úrovni ich obec poskytuje služby a či zabezpečuje kvalitný život. Zároveň si podľa nej občania Slovenska v aplikácii môžu overiť aj to, ako ich obec alebo mesto hospodári s verejnými prostriedkami. **Fintice sú na 62. mieste zo všetkých 2924 samospráv na Slovensku!** Zoznam vecí, ktoré tu ešte nefungujú optimálne a mohli fungovať lepšie, je naozaj dlhý: no ja nemám rád reči o tom, ako je všetko zle, ako sa nič nedá, nič nezmení. Nadávať dokáže každý, zlepšenie si však treba naozaj odpracovať. Cieľavedomou, systematickou, nepopulistickou prácou sa budeme určite stále posúvať ešte vyššie. (mg)

• Odpady

Každú ľudskú činnosť, či už v domácnosti, alebo na pracovisku, sprevádza vznik odpadov. Priemerne na Slovensku jeden človek vyprodukuje za rok až 300kg odpadov. Nie všetky tieto odpady musia končiť na skládke alebo v spaľovni. Väčšinu, až **90% odpadov, je možné recyklovať** alebo kompostovať, a len malé percento odpadov je potrebné zneškodňovať. V porovnaní s inými obcami sme na tom dobre, miera vytriedenia je u nás vyše 60%, to znamená, že viac ako 180kg priemerne vyseparujeme, produkujeme 120 kg komunálneho odpadu ročne na osobu. Platí základné pravidlo: „Separovať odpad, čo najviac odpadu vo farebných nádobách, čo najmenej komunálneho odpadu v čiernych alebo plechových“. Od toho sa odvíja výška poplatku za odpad do budúcnosti. Je smutné

porovnanie, že tu máme ľudí takmer bez komunálneho odpadu, ktorým by stačilo zberať komunálny odpad raz za mesiac a na druhej strane tiež aj ľudí, ktorým by nestačil zber každý druhý deň. **Obec má zákonnú povinnosť vybrať na solidárnom poplatku za odpad presne toľko, koľko sú jej náklady na odpadové hospodárstvo.** Obec platí poplatok za manipuláciu s nádobou, vrátane dopravy, poplatok za uskladnenie odpadu na skládke podľa celkovej váhy a zákonný poplatok štátu za skládkovanie. Doteraz sme veľmi neriešili počty nádob, pretože sme mali fakturované paušálny počet nádob. Situácia sa zmenila. Na trhu v našom regióne zostala len jediná firma Kosit, a.s. (95% akcií vlastní spoločnosť registrovaná na Malte), ktorá skúpila konkurenciu a hlavne má koncovku (skládku, spaľovňu). Tá nám žiaľ teraz v podstate určuje a ak sa nestane zázrak bude do budúca určovať ceny. Aby sme sa nedostali s cenami do závravných výšok, sme nútení spraviť poriadok so zberom komunálneho odpadu.

- Bytová jednotka resp. domácnosť v ktorej je prihlásených a platiacich do 5 osôb má nárok pri zbere na 1 nádobu na komunálny odpad. Nárok na druhú nádobu ma 6 a viac platiacich osôb.
- Vo výnimočných prípadoch je možné požiadať o ďalšiu nádobu nad rámec nároku, cena za manipuláciu, vývoz a uskladnenie odpadu je potom 100 EUR za ďalšiu nádobu.
- Pri príležitostnom zvýšení množstva komunálneho odpadu (napr. plienky) je možné od obce zakúpiť vrecia s logom FÚRA alebo KOSIT za cenu 3 EURA. Iné vrecia už nebudú vyvezené.

Zamestnanci obce na prelome roka označia zbernú nádobu (110 litrov), ktorá sa bude v rámci nároku domácnosti vyvážať. Rôzne pridané, samo dokúpené bez nálepky už NIE!

Solidarita obyvateľov je v tom, že 4-5 členné domácnosti dotujú poplatok, manipuláciu menej členným. V krátkej dobe sa bude vážiť každá nádoba a poplatok sa bude odvíjať od váhy odpadu.

Takže najvyšší čas pre niektorých sa naučiť separovať.

Separovaných zložiek (modrá, zelená, žltá nádoba- pozri rozdelenie v harmonograme zberu) **môžete mať ľubovoľné množstvo v akýchkoľvek vreciach či nádobách, čím viac, tým lepšie.** Ak by ste mali málo miesta doma, zavadzia Vám to, obec ma zriadený malý zberný dvor, kde je možné odovzdať každú sobotu vytriedené druhy odpadov (plasty, papier, sklo, drevo, polystyrén z balení, elektro-odpad, kov, textil, výnimočne nadrozmerný komunálny odpad).

Zberné miesta v pet fľašach pre **jedlé oleje** (zberná nádoby pri reštaurácii a školskej jedálni).

Stavebný odpad, ktorý vznikne občanovi pri stavbe alebo rekonštrukcii domu si musí každý občan zlikvidovať sám na vlastné náklady. Takže stavebný odpad ako aj drobný stavebný odpad je najvýhodnejšie odvieť priamo do spoločnosti ENBRA, s.r.o. IČO: 45309591 Strojnícka 17, 08001 Prešov-ŠIRPO s ktorou má obec zmluvu a obyvatelia obce tak tam majú výhodnejšiu cenu. Tam ho, avšak za vyšší poplatok zväža aj zberová spoločnosť.

V oblasti nakladania s odpadmi je potrebné nepretržite robiť **kroky smerujúce k znižovaniu množstva komunálnych odpadov a k čo najväčšiemu triedeniu jednotlivých zložiek odpadu** a strážiť pri zbere hospodárnosť a efektívnosť použitia prostriedkov pri doprave. (mg)

• **Obecné kultúrne stredisko**

V živote obecného múzea a kultúrneho strediska bol rok 2024 najrušnejším od svojej začiatku svojej existencie. V priebehu roka sme pre vás pripravili početné verejné a súkromné podujatia. Nový rok sme otvorili **tradičným obecným plesom v Sýpke**, ktorý je čoraz viac populárnejší. Výťažok z plesu bol investovaný do projektovej dokumentácie reštaurovania iluzívneho portálu kaštieľa.

V júni sme sa stali dejiskom v poradí už šiesteho ročníka prestížneho medzinárodného **hudobného festivalu Pro musica Nostra**. Podujatie sa konalo pod záštitou predsedu Prešovského samosprávneho kraja v spolupráci s Hudobným centrom Ministerstva kultúry SR. Na koncerte s vysokou účasťou hostí vystúpilo **komorné kvarteto Cello Republic** z Českej republiky.

V lete sa Fintice stali miestom **prvej oficiálnej celoslovenskú predpremiéru filmu Kavej**. Na tomto vypredanom podujatí za účasti tvorcov sa zúčastnili aj predstavitelia hlavných postáv z filmu. Premietanie filmu na nádvorí kaštieľa prilákalo do Fintíc hostí z rôznych kútov regiónu východného Slovenska a zaradilo Fintice medzi zaujímavé lokality na Slovensku.

Koncom leta sa uskutočnil **10. jubilejný ročník podujatia Finta v kotlíku** so 15 súťažnými družstvami, nielen z Fintíc, ale aj z okolia. Pre účely tohto, ale aj iných podujatí Obecné kultúrne stredisko zakúpilo 15 jarmočných stánkov, ktorých výrobu finančne podporil aj Prešovský samosprávny kraj v dotačnej výzve poslancov PSK na rok 2024.

Tak ako každý rok sme si pripomenuli október, mesiac úcty k starším podujatím pre seniorov v Sýpke. Adventné obdobie sme začali vypredaným **koncertom speváčky Janais a jej kapely**. Počas koncertu zazneli vianočné a zimné piesne. Záver roka patril tradične obľúbenému zimnému podujatiu **Fincicki jurmak**. Aj tento rok bol spojený s tradičnou zimnou zabijačkou a ponukou tovaru od miestnych výrobcov. Jarmok bol spojený s návštevou Mikuláša a kultúrnym programom.

Novým a práve pripravovaným podujatím, na ktoré vás srdečne pozývame v týchto dňoch je **Silvestrovská kapustnica na nádvorí kaštieľa**. Využite túto možnosť spoločne ako obec privítať nový rok, stretnúť sa v priateľskom rozhovore so starostom obce a zabaviť sa.

Priestory Obecného kultúrneho strediska obce Fintice boli v spolupráci so školami využívané na početné školské podujatia žiakov a rodičov, koncert ZUŠ a školské súťaže.

Začiatkom roka sa vykonala kompletná interiérová výmalba sály a pravidelná údržba priestorov múzea.

Ak tento rok sa pokračovalo v parkovej výsadbe a údržbe zelene, zapojili sme sa aj do víkendú otvorených parkov a záhrad.

Veľkej obľube sa tešil projekt **kaštieľskej pekárne a workshopov**, ktoré sme začali organizovať začiatkom tohto roka. Pre tento účel sme zriadili aj webovú stránku www.kastielskapekaren.sk kde nájdete všetky informácie o organizovaní workshopov a múzea. Projekt je využívaný hlavne žiakmi základných a materských škôl zo Slovenska, ale aj zahraničia.

Obecné múzeum navštívili tisícky hostí zo Slovenska a zahraničia. Múzeum naďalej ponúka pravidelné komentované prehliadky a zapája sa do regionálnych zoskupení zameraných na propagovanie cestovného ruchu v regióne. Počas roka sme pripravili niekoľko publicistických relácií pre divákov televízie a poslucháčov rozhlasu a rovnako aj dokumentárne programy zamerané na propagáciu obce.

Múzeum naďalej pokračuje v zbierkotvornej činnosti. Medzi najväčšie akvizície múzea roku 2024 patrí **kúpa barokového obrazu hrdinu Dessewa** na koni pred pevnosťou Belehrad, ktorý finančne podporila nadácia SPP. Úspešne sa dokončila aj rekonštrukcia grófskych saní z 19. storočia ktoré boli umiestnené v novovzniknutom priestore **Bellovej zimnej záhrady**. Záhrada, ako súčasť múzea, ale zároveň aj ako kaviareň bola otvorená v novembri v dufarte reštaurácie Čierny kôň, ktorá od 1. novembra prešla organizačne pod správu Obecného kultúrneho strediska obce Fintice.

Aktuálne tento objekt prechádza kompletnou rekonštrukciou a jej výsledok budete môcť vidieť už vo februári nasledujúceho roka.

Na záver by sme sa chceli úprimne poďakovať za celoročnú pomoc a podporu, každému kto akýmkoľvek spôsobom prispel k tomu, aby Fintice boli krajšie a známe nielen na Slovensku. Ďakujeme za dôveru a prajeme si, aby každý z vás bol hrdý na miesto kde žije a odkiaľ pochádza.

Mgr. Gabriel Trusa
Riaditeľ OKS

Zaujímavé čísla na záver:

Aktuálny počet obyvateľov s trvalým pobytom: 2554

Narodení: 24

Priťahovaní: 117

Odstáovaní: 27

Zosobášení: 18 párov

Zomrelí: 14

Filoména Marcinová, Jozef Kočiš, Pavol Ščepita, Iveta Kušnírová, Jozef Bujnovský, Helena Ferencová, Anna Grešová, Ľubomír Katuščák, František Slatkovský, Ján Gajdoš, Ladislav Pribula, Tatiana Lapošová, Anna Lapošová, Ladislav Kmec.

Dôležité linky:

Spoločná tiesňová linka 112* Polícia 158* Hasiči 150* Záchranka 155* VSE - poruchy 0800/123332*

SPP - poruchy 0850111727 *VVS, a. s. - poruchy 051/7572421* Polícia V. Šariš – 051/7762992*

Vývoz tekutého odpadu -VVS, a. s. 051/7572777*, 0908 977 620

Vydal Obecný úrad Fintice, Grófske nádvorie 210/1, Tel: 051/7481010, email.: oufintice@hotmail.com,
www.fintice.sk

